

L'onze de setembre d'enguany

Fa goig l'albir de la data de demà plena de joia i catalanitat!

Farà nou anys —desde l'any mil nou cents vint-i-tres— que aquest dia té una significació important pels destins de Catalunya.

Aquella Ronda de Sant Pere barcelonina que serva el senzill monument que aguanta l'estatua del màrtir Rafel de Casanova, era envaïda de catalans que saludaven i retien homenatge al defensor de les llibertats catalanes.

L'aspecte combatiu de la figura del català vençut que estreny fortament la bandera de les quatre barres, ho sembla i ho semblarà sempre, que transportés a la imaginació el record dolorós d'una lluita sagnant.

Aquell dia, però, que al compàs de les hores devia forjar-se a la ment de Primo de Rivera l'obtenció del poder espanyol, que més tard havia de bandejar les aspiracions catalanes, una policia d'un rei d'aleshores llençava inhumanament llurs armes contra

els homes que tributaven el més sincer homenatge al seu gran patriota.

Dos dies després l'ex-general havia abastat l'oportunitat que va dur-lo a la Presidència de Ministres des d'on s'oferia al Borbó per satisfer les ansies odioses d'aquest.

Els homes de la «Lliga», foren els que més ajudaren a Primo de Rivera per l'obtenció d'aquells anhels que dugueren l'oprobri constant a Catalunya durant els nou anys de dictadura i post-dictadura que sofrírem.

L'onze de Setembre d'enguany, té una aurora nova. L'autonomia catalana resplandeix. Les llibertats del nostre poble prenen forma i efecte en aquest terreny republicà que ajudarem a construir.

Contribuïm al record que demà dreça Catalunya tota al que fou un valent defensor de la seva causa. Homenatjem a l'últim conseller municipal de l'Ajuntament de Barcelona que morí abraçat amb la bandera catalana.

El nostre guia

Veritat és, que en parlar del guia de Catalunya, hom ha d'entendre que ens referim al nostre avi, el gran Francesc Macià. Avui citem el seu nom —el seu car nom— per fer ressaltar el magnànim gest que feu demanant al Govern de Madrid que concedís l'indult a Sanjurjo, el general que sempre s'ha declarat enemic de les llibertats catalanes.

Macià, ha demostrat que és, una vegada més, per llurs sabiduria, virtut i sentiments humans, digne de presidir els destins del nostre poble, sobretot ara que es va a la seva reconstrucció.

Aquells que aplaudiren els malvats afu-

sellaments de Galán i Garcia Hernández, podien veure com Macià no sols no s'alegrava ni demanava la mort de Sanjurjo, sinó que treballava per conservar-li la vida.

El President de la Generalitat de Catalunya, va saber respondre els atacs injuriosos i els insults a la seva terra —la nostra— amb la demanda de l'indult per aquell que l'injuriava en el manifest de Sevilla. Francesc Macià no podia imitar els absolutistes de tots els temps i països que gosen i disfruten quan passen arrastrats pels carrers, cap a la mort, els herois que lluitaren per acon-

seguir les llibertats redemptores, com feren a Riego i Empecinado.

Si la «cuartelada» hagués sortit victoriosa, és indubtable que un escamot de la mateixa s'hauria afanyat a celebrar-la amb actes de venjança sagnant contra els homes de bona voluntat i especialment contra Macià, aquest gran cor que ha sabut perdonar a qui, segurament, no perdonaria la seva humana actuació.

Els que des de llurs tribunes tenen constantment als seus llavis la paraula misericòrdia (i que sempre se'ls hi tradueix en odís, egoïsmes, baixeses i crims) cal que aprenguin de l'acte de Macià i que els vertaders homes lliures no volem establir un règim de venjança ni de violència, sinó de fraternitat.

No va pesar al seu ànim, per demanar la vida a Sanjurjo, ni que fos un castellà, ni que fos un gallard ni —ço que és més— que fos un declarat enemic de les llibertats de la seva estimada Catalunya; —aquesta Catalunya que és possible bastir amb l'ajut dels bons catalans— en tingué prou de saber que perillava la vida d'un home, perquè s'apressés a sol·licitar el seu indult. No podia voler ni consentir que la República es taqués amb la sang del que pretenia retornar-nos a les primeres dècades del segle passat.

Macià va ésser, en aquesta ocasió, l'interpret de les veritables doctrines democràtiques que exclueixen del seu programa la pena de mort i segueix essent, ara i sempre, el timó del vaixell que ha de conduir el nostre poble a la terra de promissió.

A Catalunya, tenim avui bons oradors, excel·lents poetes, preclars homes de tots els rams de la sabiduria. Tot això, és molt satisfactori, molt preable, però la nostra més gran alegria ha de sortir de la convivència amb el nostre President, puix la vida dels individus i del pobles, malgrat la seva riquesa industrial i agrícola, és despreciable si no va acompanyada de ço més preat que han de tenir els homes i els pobles i que és la llibertat.

Avui, les esquerres i al davant d'elles, Esquerra Republicana de Catalunya, duen l'Estatut de Catalunya al nostre poble. - Ara cal estar a l'aguait perquè les nostres llibertats no siguin abassegades pels enemics d'aquestes, les dretes.